МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Збірник тез доповідей
VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

МУКАЧЕВО
28 ТРАВНЯ 2025 РОКУ

4. Здір Д.Р. Нестандартні уроки як засіб підвищення якості знань з математики у початковій школі. *Вісник Черкаського державного університету.* 2018. Випуск 2. С. 373-375.
5. Назарець Л. Формування пізнавального інтересу учнів. *Обдарована дитина.* 2019. №7. С. 59-62.

Гаврилюк Анна,
здобувач вищої освіти,
спеціальність 013 «Початкова освіта», група ПО-2,
Науковий керівник:д.пед.н., проф. Товканець Г.В.
Мукачівський державний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗІЇ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У сучасних умовах реформування української освіти особлива увага приділяється створенню інклюзивного освітнього середовища. Інклюзія в початковій школі — це не лише інтеграція дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній простір, а й забезпечення рівних умов для повноцінного розвитку кожної дитини. Хоча на законодавчому рівні зроблено низку важливих кроків, на практиці впровадження інклюзії супроводжується численними труднощами.

Однією з найгостріших проблем є нерівномірна готовність закладів освіти до впровадження інклюзивного навчання. У багатьох школах відсутні базові умови для перебування дітей з особливими освітніми потребами: пандуси, спеціальні меблі, адаптоване обладнання. Це створює фізичні бар’єри, які обмежують доступ до якісної освіти.

Ще однією суттєвою перешкодою є психологічна та соціальна неготовність учасників освітнього процесу. Досі існує упереджене ставлення з боку деяких педагогів, батьків і навіть однолітків до учнів з особливими освітніми потребами. Це призводить до дискримінації, ізоляції або недовіри, що суперечить принципам інклюзії як освітньої політики, заснованої на повазі, прийнятті та підтримці.

Впровадження інклюзивного навчання потребує відповідного фінансування. Проте в реаліях українських шкіл бракує матеріально-технічної бази, а ресурси часто розподіляються нерівномірно. Додаткове фінансування на оплату праці асистентів, закупівлю обладнання або методичних матеріалів здебільшого або обмежене, або взагалі відсутнє. Це ускладнює створення повноцінного інклюзивного середовища.

Не менш важливим чинником, який впливає на успішність інклюзії, є нормативно-правове забезпечення. Попри наявність основних законодавчих актів, низка механізмів реалізації інклюзивної освіти залишається

недосконалою. Відсутність чітких інструкцій або суперечливі положення створюють труднощі у процесі організації інклюзивного навчання.

Також спостерігається брак системного моніторингу й педагогічного супроводу дітей з особливими потребами. У багатьох випадках відсутні дієві механізми оцінювання ефективності інклюзивного навчання, а система супроводу не враховує потреби окремих учнів. Це може призвести до втрати мотивації, недостатнього прогресу або навіть до емоційного виснаження як дітей, так і педагогів.

Актуальною залишається й проблема удосконалення педагогічної освіти. Заклади вищої освіти повинні готувати майбутніх учителів до роботи в інклюзивному середовищі з перших курсів навчання. Важливо посилити практичну складову, запровадити тренінги з індивідуалізації, роботи з інклюзивно-ресурсними центрами, розвитку емоційного інтелекту та толерантності.

Отже, реформування початкової школи потребує всебічної трансформації підходів до інклюзивної освіти. Необхідно об’єднати зусилля держави, педагогів, батьків і фахівців, аби створити рівні та гідні умови для кожної дитини. Інклюзія — це не окремий напрям освітньої політики, а філософія розвитку, яка базується на принципах людяності, поваги до різноманіття та віри в потенціал кожного учня.

Список використаних джерел

1. Андрусенко І.М. Проблеми впровадження інклюзивної освіти в сучасній українській школі. Педагогічний дискурс. 2020. Вип. 28. С. 12–16.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
4. Коваль Н.М. Підготовка вчителя до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2021. № 75. С. 82–86.
5. Концепція Нової української школи: Міністерство освіти і науки України. 2016. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Book-ENG.pdf
6. Лещенко М.І. Інклюзивна освіта в умовах реформування: виклики та перспективи. Освіта і суспільство. 2022. № 2(35).С. 45–50.
7. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» від 12.07.2017 № 545. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text
8. Савченко О.Я. Нова українська школа: поетапність реформування і роль учителя. Початкова школа. 2018.№ 1. С. 3–7.

ЗМІСТ

Антоняк С. Б., Нос Л. С.
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ…… 3
Баланда Т. В., Кузьма-Качур М.І.
МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ……..… 4
Баран І. П., Нос Л. С.
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ……..…… 6
Бенчак Е. М., Мочан Т. М.
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ВИКЛИКІВ..... 8
Вайда О. Т., Нос Л. С.
ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ…… 10
Волинець Ю. А., Нос Л. С.
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ…… 12
Гаврилюк А. М., Товканець Г. В.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗІЇ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ……..…….....…… 15
Гайдис В. І., Нос Л. С.
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ …….....…… 17
Галайко М. В., Крохмальна Г. І.
ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ……..……. 19
Гангур Г., Фенчак Л. М.
ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ…… 21
Геворкян Е. В., Шукалова О. С.
РОЛЬ БАТЬКІВСЬКОГО ВИХОВАННЯ У РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ……...…… 23
Грицай А. В., Гончар Н. В., Фаловська І. Д.
ГАРМОНІЯ ОСОБИСТОСТІ ПОТЕНЦІАЛ ЗДОРОВ'Я…… 25
Губаль Г., Фенчак Л. М.
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ…… 27
Давидюк Ю. П., Юрко Ю. О., Фаловська І. Д.
ЕКСКУРСІЯ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»……..…… 29
Данканич В. Я., Лалак Н. В.
ЕКСКУРСІЯ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»…… 31
Данканич О., Бокша Н. І.
ПРИНЦИПИ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ У ПРОЕКТУВАННІ ОСВІТНІХ